

Brusel 30. dubna 2025
(OR. en)

8187/25

SPORT 18

POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: Úloha sportovců při vytváření politik v oblasti sportu
– *politická rozprava*

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví pro řízení rozpravy k výše uvedenému tématu vypracovanou s ohledem na politickou rozpravu na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport konajícím se dne 13. května 2025.

„Úloha sportovců při vytváření politik v oblasti sportu“

Úvod – souvislosti rozpravy

Úloha sportovců v rámci sportovní komunity se neomezuje na dosahování výsledků na vnitrostátní a mezinárodní scéně. Sportovci se ve stále větší míře stávají aktivními účastníky veřejné diskuse a vystupují jako osoby formující veřejné mínění a iniciátoři systémových změn. Rozsah jejich formalizované a přímé účasti v rozhodovacích orgánech se však v jednotlivých členských státech EU liší. Vzhledem k četným výzvám, jimž odvětví sportu čelí, a k rostoucí potřebě transparentních a inkluzivních politik v oblasti sportu je nezbytné sportovce do rozhodovacích a strategických procesů systematicky zapojovat.

Jedním z cílů evropského modelu sportu je podporovat a usnadňovat přístup nedostatečně zastoupených skupin k rozhodování v oblasti sportu, jakož i podněcovat jejich aktivní zapojení do tohoto procesu. Je třeba zdůraznit, že zkušenosti, znalosti a profesionální úhel pohledu sportovců přispívají k efektivnějšímu vypracovávání relevantních řešení, včetně politik v oblasti sportu. Díky jejich zapojení je možno tato řešení lépe přizpůsobovat skutečným potřebám sportovní komunity na všech úrovních. V této souvislosti je vhodné zahájit odpovídající diskusi mezi zástupci členských států.

Téma rozpravy, navržené polským předsednictvím, poukazuje na potřebu zajistit, aby se úloha sportovců v souvislosti s politikami v oblasti sportu přesunula od adresátů těchto politik k jejich spoluvůrcům, a to v souladu se zásadami otevřenosti, účasti a řádné správy věcí veřejných.

Význam sportovců jakožto zainteresovaných subjektů v rámci politiky v oblasti sportu

Sportovci – a to jak ti aktivní, tak i ti, kteří svou sportovní kariéru již ukončili – jsou klíčovými zainteresovanými subjekty v rámci systému sportovní politiky. Jejich jedinečný úhel pohledu, který je formován jejich přímými zkušenostmi v rámci sportovních struktur, jim umožňuje identifikovat skutečné potřeby sportovní komunity, poukazovat na systémové překážky a navrhnout řešení, která jsou konkrétní a zároveň realistická. Jakožto subjekty, které mají přímý prospěch z relevantních politik, programů a strategií, si jsou sportovci často vědomi toho, co funguje dobře a co je třeba zlepšit, jako je například kvalita vzdělávání trenérů nebo systémy podpory sportovců. Jejich práva by měla být ústředním prvkem iniciativ, které jsou na ně zaměřeny.

Jak aktivní sportovci, tak i ti bývalí – a to zejména olympionici a členové národních týmů – se těší nejen veřejnému uznání, ale i jisté míře autority, která přesahuje rámec sportovní komunity.

V důsledku toho může jejich účast na rozhodovacích procesech výrazně zvýšit legitimitu strategických opatření, posílit spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty a zvýšit šance na efektivní provádění relevantních politik.

Sportovci ve své profesionální kariéře často pokračují v rámci organizačních struktur sportu na vnitrostátní i mezinárodní úrovni. Působí v radách sportovních federací, olympijských výborů a sdružení sportovců a vykonávají různé odborné a poradní funkce. Jejich vliv však rámec soutěžního sportu přesahuje – hrají významnou úlohu i při rozvoji sportu na místní úrovni tím, že jsou zapojeni do vystupování v médiích a do vzdělávání a společenských iniciativ. Sportovci díky svým úspěšným výsledkům a veřejné angažovanosti inspirují různé sociální skupiny k tomu, aby se zapojily do pohybové aktivity, čímž propagují zdravý životní styl a motivují k účasti na konkrétních sportech. Jejich odhodlání nejenže napomáhá k vytváření pozitivního obrazu sportu, ale i nepřímo přispívá k tomu, aby byla společnost aktivnější. Sportovci mohou hrát důležitou úlohu při utváření a provádění strategií rozvoje sportu na místní úrovni tím, že vystupují jako jejich ambasadoři.

Kompetence získané během jejich sportovní kariéry v kombinaci se širokou škálou aktivit činí ze sportovců přirozené partnery při vytváření politik v oblasti sportu. Jejich zapojení do procesu tvorby politik přispívá k vytvoření inkluzivnějšího a efektivnějšího systému v oblasti sportu, který se zabývá potřebami profesionálních sportovců i širší sportovní komunity.

Z hlediska členských států i správy EU je obzvláště důležité zřídit dlouhodobé a transparentní mechanismy pro dialog se sportovní komunitou. Pokud bude možnost, aby se tato komunita k relevantním záležitostem vyjadřovala, náležitě posílena a formalizována, může to hrát klíčovou úlohu při koncipování udržitelných a efektivních politik rozvoje sportu v celé Evropě.

Systematické začleňování sportovců do rozhodovacích procesů – doporučení a výzvy k přijetí relevantních opatření

Zapojení současných i bývalých sportovců do procesů plánování a do prováděcích opatření může mít na vnitrostátní úrovni i unijní úrovni různé podoby. Může mezi ně patřit:

- zřizování poradních sborů, v nichž budou sportovci zastoupeni, v rámci národních federací, ministerstev sportu a relevantních institucionálních orgánů EU;
- zajištění odpovídajícího zastoupení sportovců v rámci orgánů odpovědných za rozvoj politik v oblasti sportu;
- podpora vzdělávání sportovců v oblasti řízení a tvůrčího vedení (např. prostřednictvím odborné přípravy v oblasti veřejných politik, sportovního managementu a právních předpisů v oblasti sportu);
- podpora partnerství mezi orgány veřejné správy, sportovními organizacemi a širší sportovní komunitou.

Předsednictví vyzývá ministry a ministryně, aby odpověděli na následující otázky sloužící jako podklad pro vedení politické rozpravy:

1. Jaké příležitosti a výzvy jsou s účastí sportovců na rozhodovacích procesech týkajících se sportovní politiky spojeny?
2. Jaké můžete uvést příklady iniciativ, které jsou ve vaší zemi realizovány s cílem zapojit sportovce do procesu vytváření sportovních politik?
3. Jak může Evropská unie členské státy při budování platformy pro dialog se sportovci podpořit?